

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

ILLUSTRERADT MAGASIN

SKOLSKEPPEN "GLADAN" "FALKEN" OCH "JARRAMAS". — AMATÖRFOTO. A. E. VESTLUND. VARBERG.

16:DE ARG.

DEN 9 MAJ 1915.

N:o 32.

Handwritten signature: Hans Ericson

Af den svenska flottans män är det få, som i högre grad än kommandörkapten Hans Ericson varit verksamma för utbredande af övertygelsen om den svenska flottans betydelse för Sveriges försvar och enkannerligen om nödvändigheten af artillerifartygs ingående i densamma för att den skall vara i stånd att till fullo motsvara sin uppgift. Och när pansarbåten "Sverige" nu ändtligen under stora högtidigheter lyckligt och väl hunnit löpa af stapeln, är det endast naturligt, att kommandörkapten Ericsons namn bringas i alldeles särskild erinran.

Håkan Hans Christian Ericson är född i Stockholm den 16 februari 1868. Han är son till grosshandlaren Edvard Vilhelm Ericson därstädes och dennes maka Augusta Sofia Christina Lundberg, syster till den bekante varme försvarsvännen och politikern Christian Lundberg.

Kommandörkapten Ericson fick sin första undervisning i Klara elementarskola, Norra latinläroverket samt Realläroverket i Stockholm, men inträdde vid 15 års ålder som kadett vid sjökrigsskolan, hvarifrån han utexaminerades 1889. Efter att som underlöjtnant ha varit kommanderad i exercisskolans befälskurs 1889—1890 och å korvetten Freja på dess expedition till Medelhafvet 1890—91, utnämndes han sistnämnda år till löjtnant vid flottan. Den följande tiden hade han kommanderingar vid exercisskolan i Stockholm 1891, vid skjut- och minskolan 1891—92 samt som instruktionsofficer vid exercisskolan på Kungsholmens fästning 1892—93, genomgick minskolans lägre kurs 1892, infanteriskjutskolan å Rosersberg 1893 samt artilleri- och ingenjörshögskolan 1894—98, aflade afgångsexamen från lägre kursen vid nämnda högskola 1896 och från den högre kursen 1898. Under tiden var han kommanderad till tjänstgöring på korvetten "Saga" i Östersjön och norra Atlanten 1896 och sedermera 1898—99 på korvetten "Freja" i norra Atlanten och Medelhafvet. Åren 1898—1904 var han dessutom upptagen af tjänstgöring i marinförvaltningen samtidigt som han från 1902 tjänstgjorde som lärare i artilleri vid sjökrigshögskolan och vid sjökrigsskolan.

År 1900 blef han utnämnd till kapten vid flottan och togs nu snart i anspråk äfven för viktiga utredningsarbeten. Han var sålunda ledamot af sjökrigsmaterielkommittén 1907—1909, af flottatskommittén 1908, af kommittén för frågor angående sjömanskårens organisation samma år och tjänstgjorde som sekreterare i den första försvarskommittén 1907—10. Från 1909 inkallades han ånyo till tjänstgöring i marinförvaltningen och fungerar sedan sistlidet år där som afdelningschef för artilleriafdelningen. År 1910 utnämnd till adjutant hos konungen, befordrades han 1911 till kommandörkapten af andra graden.

År 1911 beredde Blekinge läns landstings högergrupp honom tillfälle att beträda den parlamentariska banan genom att välja honom till ledamot af Riksdagens första kammare. Med mycken ifver och icke ringa skicklighet har han sedan dess som en af flottans få representanter i riksdagen där fört dess talan.

Redan vid 1912 års remissdebatt uppträdde han och tolkade de allvarliga farhågor för flottans framtid, hvarmed sjöförvarets män mottagit underrättelsen om det beslut af den dåvarande regeringen, hvarigenom ett uppskof med det af föregående års riksdag beslutade pansarbåtsbyggandet blifvit

gjort. Detta uppskof vållade — framhöll han — icke blott stillastående utan ett succesivt tillbakagående af pansarflottans stridsvärde, det ökade svårigheten att sedermera ersätta den föråldrade pansarfartygsmaterielen, och — framför allt — det minskade utsikten för flottan att med tillbörlig kraft kunna uppträda vid landets försvar. Så mycket större vore förstämningen, som det finge anses uppenbart, att kustpansarfartyg vore oundgängligen nödvändiga stridsmedel för vår örlogsflotta.

Kommandörkapten Ericsons yttrande hade ingen omedelbar verkan på riksdagen, men det i förening med talrika prässinlägg, hvilka icke minst härlöto från hans panna, bidrog i hög mån till den märkliga försvarsrörelses uppkomst, som från och med 1912 i allt starkare vägor drog fram genom vårt folk. Pansarbåtsföreningen kom till stånd, en frivillig värnsskatt, i fredstid utan motstycke vare sig i vårt eller andra folks häfder, åtogs, som möjliggjorde ett omedelbart begynnande af det pansarbåtsbygge 1911 års regeringsbeslut ställt på en oviss i amtid och den 3 maj i år har "Sverige" kunnat sjösättas. Förra årets senare riksdag har dessutom ställt medel till förfogande, som tryggat äfven utvecklingen af flottans artillerifartygsafdelning, om också icke i den utsträckning, som kommandörkapten Ericson skulle funnit önskvärd.

Ty kommandörkapten Ericson tänker som naturligt är högt om sitt vapen. Vid remissdebatten vid 1914 års förra riksdag uttalade han hvad han därpå kräde. Vår flotta *måste* vara så stark — yttrade han — att den utgör ett kraftigt hot mot hvarje fientligt företag emot vårt land, och sådan, att den förmår förhindra, försvara eller fördröja överskeppningar emot oss, vare sig de äro riktade emot något af våra många skärgårdsområden eller mot den öppna kusten. Först därigenom blir det möjligt att ernå den nödvändiga samverkan mellan armén och flottan; först därigenom blir det möjligt för armén att, om en invasion företages, med utsikt till framgång upptaga kampen. Men vi behöfva vår flotta äfven för andra ändamål. Det är tydligt, att faran för en neutralitetskränkning för oss i de flesta fall föreligger vid sjögränsen eller vid Gotland. Det blir då tydligen styrkan af våra sjöstridskrafter, som i första hand blir bestämmande för huruvida vår neutralitet kommer att respekteras eller icke. Styrkan af sjövapnet och dess beredskap måste då vara sådant, att den risk, som en främmande makt löper af ett snabbt och kraftigt ingripande af flottan, athåller honom från en sådan kränkning. 97 proc. af vår handelsomsättning med utlandet går öfver sjön. Denna handelsomsättning uppgår för närvarande i värde till omkring 4 mill. kr. om dagen i genomsnitt. En handelsblockad af vårt land skulle inom kort medföra den bittersta nöd inom landet; det bör för en hvar vara uppenbart hvad en sådan innebär, och mot en dylik ha vi intet annat vapen än vår flotta. — — "Här har mången gång och under många år diskuterats, hvilka flottans uppgifter skulle vara, och man har sökt uppdraga gränsen för dem. Jag tror, att man aldrig kan få en riktig formulering för den saken på annat sätt, än att man säger, att flottan *skall försvara landet till sjöss*; och därför behöfves en sjöduglig flotta."

Sådant är kommandörkapten Ericsons program för vår flottas stora och höga uppgifter.

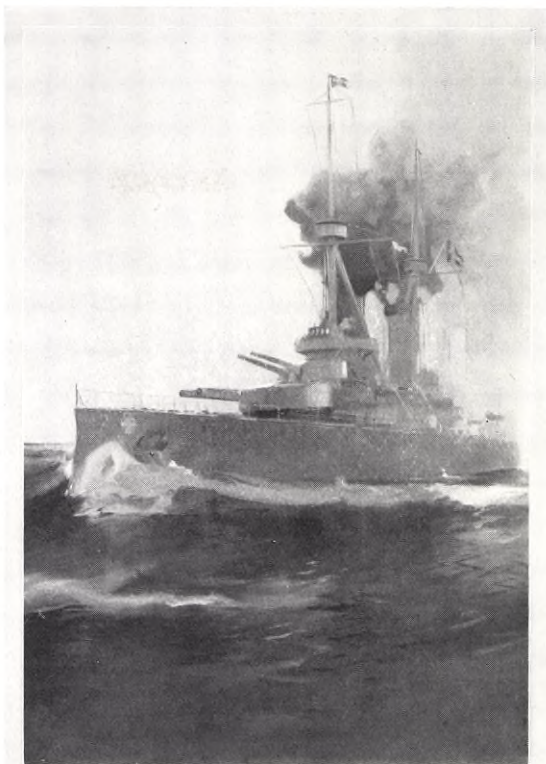
Inom riksdagen är E. led. af statsutskottet sedan 1914 och var led. af försvarsriksdagen särskilda utskott för förvarets ordnande.

Pansarbåten "Sverige" hvars köl i slutet af år 1912 sträcktes på dess stapelbädd vid Gö-taverken i Göteborg gungar sedan den 3 maj på vattnet för att inom kort, sedan det återstående arbetet fullbordats, tillföras vår flotta som dess mest betydande kraft.

Sjösättningen försiggick under synnerligen högtidliga former och i nära af konungen, kronprinsparet, prins Wilhelm, härtigparet af Västergötland och prins Eugen. Vid det kungliga extratågets ankomst på morgonen till Göteborg hade på stationen infunnit sig medlemmar af magistraten och stadsfullmäktige, officerare från Göta artilleri, flotans Göteborgsafdelning och Älfsborgs kustartillerikår m. fl. Studentkåren, som mött fram på perrongen, hälsade konungen vid utträdet ur vagnen med "Kungssången". Utanför stationsbyggnaden, där ett hedersbatteri från Göta artilleriregemente paraderade, hade samlats en ofantlig människomassa hvilken bringade konungen en ovationsartad hyllning. Strålände solskensväder var rådande och staden hade för att celebrera konungabesöket och märkesdagen i öfrigt klädt sig i rikaste flaggskrud.

Efter att under förmiddagens lopp hafva aflagt

PANSARBÅTEN "SVERIGE" REDO TILL LANDETS FÖRSVAR. Efter en teckning i olja af marinemålaren Arvid Johanson, af konstnären afsedd att såsom gåfva öfverlemnas till pansarbåten.

ett besök å Göteborgs barnsjukhus begåfvo sig de kungliga vid 1-tiden från Residenset, där lunch intagits, ned till kajen, dit Göteborgs landstorm bildade häck, och embarkerade i en slup för öfverresan till Götaverken. Vid passerandet hälsades den kungliga slupen af salut från de på älfven ligande krigsfartygen "Tordön" och "Tirring".

Vid landstigningsplatsen mottogs de kungliga af Götaverkens styrelse samt fortsatte därefter genom en häck af matroser och kustartillerister till den på en estrad framför fartygets förstäf i ordningställda kungliga paviljongen. På estraden och i paviljongen hade dessförinnan samlats de till högtidligheten inbjudna, omkring 1600 personer. Bland de närvarande märktes excellenserna Hammarskjöld och Wallenberg, statsråden frih Beck-Friis, Westman och Broström, pansarbåtsföreningens centralstyrelse och fullmäktige, konteramiral Lindman, vice amiralerna Sidner och Dyrssen,

medlemmar af riksdagens båda kamrar samt ett stort antal af Göteborgs och kringliggande orters representativa personligheter.

Sedan de församlade efter de kungligas ankomst sjungit "Kungssången" och direktör Hugo Hammar

Forts. å sid. 508

Foto. Flodin, Stockholm.

Älskade: Bengt Sjöversparre

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöversparre

T. v. FÖRSLAGSSTÄLLARNE TILL SVENSKA PANSARBÅTSFÖRENINGEN. Fr. v. Civilingenjören S. Lübeck, öfverdirektör A. Docter, ingenjör D. Bergman, kapten C. H. Meurling och professor G. Richert. T. h. ADVOKATEN C. L. SCH NMEYR, i Stockholm har vid pr. rätt i Tyskland bevakat svenska sjöfartsintressen och nu afrest till London för att i samma ändamål biträda svenska legationen derstädes.

MÄRKLIGT NYTT SVENSKT DRAMA.

"PARISINA" AF HJALMAR BERGMAN NYUPPFÖRD Å K. DRAMATISKA TEATERN

Photo. Jeger, Sthm.

HERR GUSTAF MOLLANDER SOM UGO.

älskar sin styfmoder, som besvarar hans kärlek. Den tragiska konflikten i stycket är emellertid tvåfaldig och författaren ha låtit sonens och styfmoderns kärleksförhållande till hvarandra träda något bakgrunden för faderns

HJALMA BERGMAN.
"PARISINA" FÖRFATTARE.

I säsongens elfte timme presenterade Dramatiska teatern härom dagen ett nytt svenskt drama, "Parisina", af Hjalmar Bergman. Det är inte ofta man får nöjet att konstatera en så afgjord framgång för ett inh:mskt svenskt verk, som denna gång. "Parisina" eller som styckets officiella titel lyder, "Parisina Malatesta" behandlar en bekant historisk kärlekstragedi under den italienska renässansen, inom huset Ferrara. Den för sin hämlystnad och sitt grymma och obändiga lynne beryktade hufvudmannen, markgrefve Niccolo d'Este har äktat en ung och skön medlem af släkten Rimini, Parisina Malatesta. I ett föregående äktenskap har grefven två söner, af hvilka den äldre Ugo

Photo. Jeger, Sthm.

FRU HARRIET BOSSE SOM PARISINA OCH HERR IVAR HEDQVIST SOM NICCOLO D'ESTE.

konflikt mellan kärleken till sonen och hans egen hämlystnad. Markgrefven blir därför också hufvudfiguren i dramat. En icke oväsentlig del af framgången får författaren dela med sig af innehållaren af

DEPUTATIONER UTAN TAL TÄGA TILL DISPONENTEN D:R H. LUNDBOHMS BOSTAD I KIRUNA I OCH FÖR UPPVAKTNING PÅ 60-ÅRS DAGEN DEN 25 APRIL. Efter foto. för H. 8 D. af foto. raf Borg-Mesch Kiruna. HEDERSGÅFVA TILL D:R LUNDBOHN PÅ 60 ÅRS DAGEN från verkens tjänst-män i Kiruna, Malmerberget, Gellivare, Luleå och Narvik Text å sid. 511.

denna roll, hr Hedqvist, som at rollen skapat en monumental figur och här gaf ett nytt prof på sin glänsande och mångsidiga talang. Dramats båda öfriga hufvudfigurer, fru Bosse som Parisina och hr Gustaf Mollander som Ugo skänkt all begärlig romantisk glans åt sina tragiska uppgifter och spelet var för öfrigt godt på de flesta händer. Hr Lindens uppsättning var som vanligt ypperlig.

VÅRHÄLSNING I STOCKHOLM.

1. "MAJBLOMMAN". FRU BEDA HALLBERG FRÅN GÖTEBORG, som uppfunnit detta landets populäraste välgörenhetsmärke, säljer med bistånd af sina döttrar många tusen blommor f ör sitt stånd vid K. Dramatiska Teatern. 2. DEMONSTRATIONSTÅGET D. 1 MAJ FÖRETRÄDT AF HVITKLÄDDA FLICKOR MED PALMER. 3. MEDBORGARFÄSTEN PÅ SKANSEN. Vid den nyrestaurerade Idunhallen. 4. EN AF VAGNARNE I STUDENTKORTEGEN VALBORGSMESSOAFTON. — H. S. D:s St.-fot.

GÖTEBORGS HANDELSINSTITUT.

anförande följdt af kvartettsång, hvarefter läroverkets rektor, dr A. Ahlström lämnade en historik öfver institutets uppkomst och utveckling. Efter ytterligare ett musiknummer höll statsrådet Vennersten invigningstalet, hvarefter akten afslutades med bön af biskop E. H. Rodhe.

Den nya byggnaden, som utförts efter ritningar af *prof. Charles Linaholm* i Stockholm, har i uppförande dragit en kostnad af ca 435.000 kronor.

NYBYGGNADEN, INVIGD DEN 29 APRIL. Några bilder af dess yttre och inre.

Göteborgs handelsinstituts nya byggnad invigdes den 29 april med en anslående högtidlighet, bevestigad af ett stort antal inbjudna, bland hvilka märktes finansministern statsrådet A. Vennersten. Göteborgs stadsfullmäktige, representanter för landets öfriga handelskolor m. fl.

Sedan högtidligheten inledts med ett musiknummer höll ordföranden i institutets styrelse konsul C. Aug. Kjellberg ett hälsnings-

Fotos för H. S. D. af hoffotograf H. Lindbohm, Göteborg.

II. 8 D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SVENSKA VÄGFÖRENINGENS fjärde instruktionskurs.

Klubb. Bengt Skjerveport.

Foto. Borg-Mesch, Kiruna.

STATIONSHUS-BRANDEN I KIRUNA, DEN 26 APRIL, som kräfde ett mänskligt, stat.-skrifvaren C. E. Aurén.

Till bild. å sid. 501.

Under majdagarna har Stockholm haft en fransysk visit af initiativtagarinnan till Första-majblommans idé och en af de mest energiska medlemmarna i den organisation, som tagit hand om densamma, nämligen fru Beda Hallberg från Göteborg. Fru Hallberg har inte varit riktigt nöjd med resultatet af försäljningen i Stockholm som varit sämre än hvad Göteborg gett, och denna gång ville hon själf slå ett slag för sin majblomma hos stockholmarna. Jämte ett par unga döttrar sålde hon majblommor i ett stånd framför Dramatiska teatern och här gick kommersen glänsande. Under de första timmarne på Valborgsmässoafton såldes detta stånd inte mindre än öfver 3000 blommor.

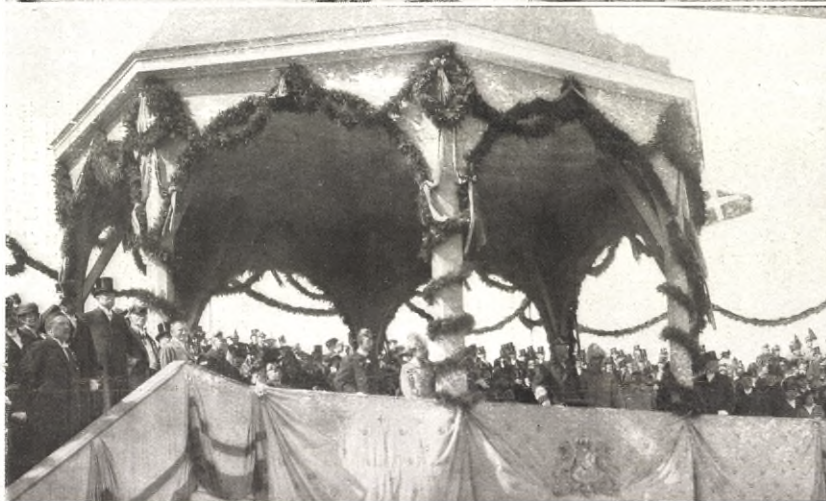
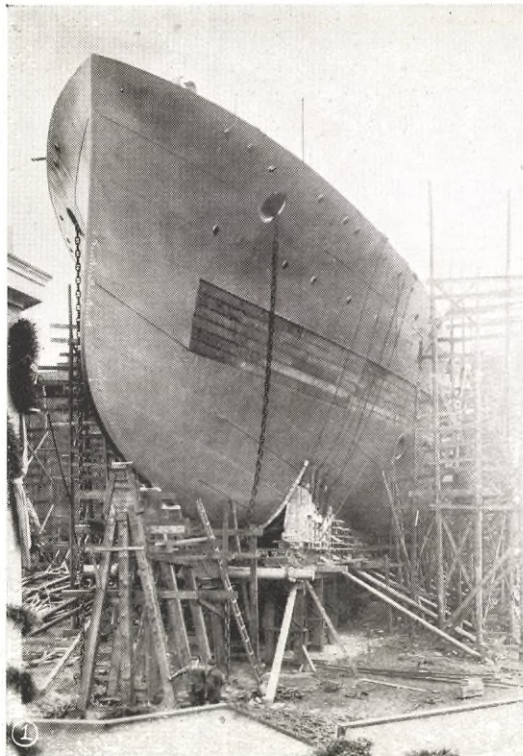
Svenska Vägforeningen ha förliden vecka anordnat sin fjärde instruktionskurs i mönsterväghållning som hållits på Ladugårdsgärdet i Stockholm. I programmet för densamma har förekommit praktiska arbeten, exkursioner, demonstrationer af maskiner och så vidare. I samband med kursen har varit anordnad den första vägutställningen i vårt land, på hvilken exponerats ett stort antal maskiner afsedda för vägenderhållning. Såväl konungen, som öfriga manliga medlemmar af konungahuset ha upprepade gånger besökt kursen.

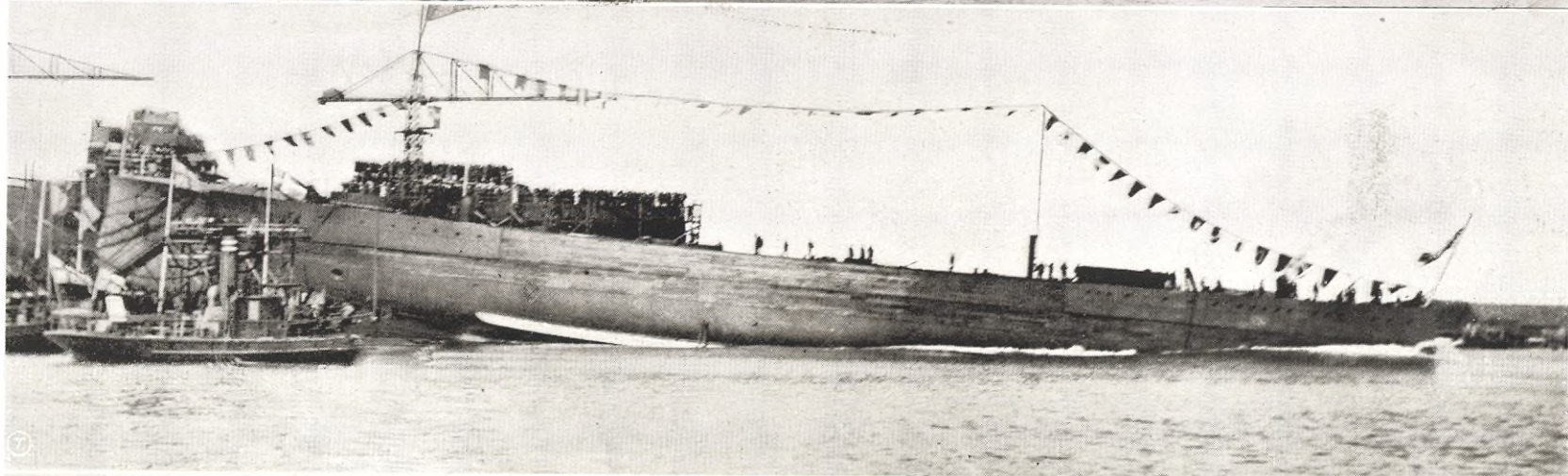
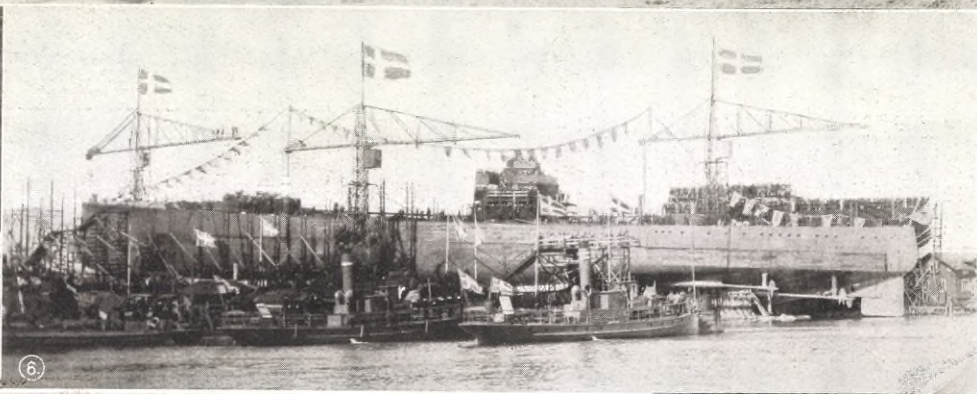
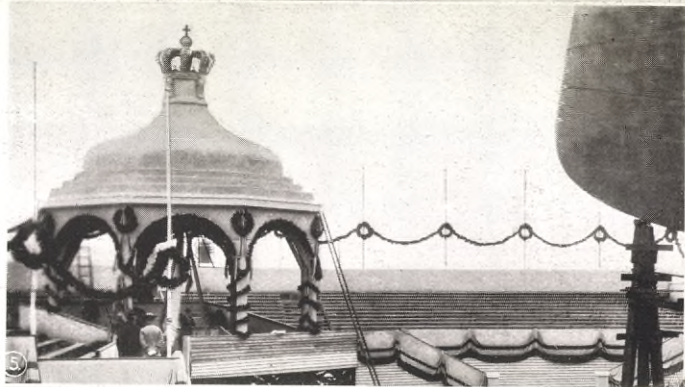
STOCKHOLMS HANDELSBANKS FILIAL I KARUNGI, har i dagarna nedbrunnit. Byggnaden vittnar ovedersägligen om att de betydande fonderna i hvarje fall icke i högre grad anlitas för bankpalatsbygge — i Karungi. Foton tagen med en amatörkamera sistlidne mars

PANSARBÅTEN "SVERIGE" SJÖSÄTTES.

1. PANSARBÅTEN PÅ SIN BÄDD Å GÖTAVERKEN I GÖTEBORG.
2. KONUNGEN, KRONPRINSPARET, PRINS VILHELM, HERTIGPARET AF VESTERGÖTLAND OCH PRINS EUGEN ANKOMMA TILL VARFVET.
3. KONUNGEN TALAR FRÅN DEN KUNGLIGA PAVILJONGEN OCH GER SIGNAL TILL STAPFLÄPNINGEN GENOM EN ELEKTRISK LEDNING.
4. KONUNGEN, ÅTFÖLJD AF GÖTAVERKENS CHEF, ÖFVERDIREKTÖR HAMMAR SAMT DE KUNGLIGA PERSONERNA, LÄMNA VARFVET EFTER SJÖSÄTTNINGEN.
5. DEN KUNGLIGA PAVILJONGEN MED DESS VACKRA FÖRGYLDA KOPPARKRONA.
6. "SVERIGE" OMEDELBART FÖRE SJÖSÄTTNINGEN.
7. DET STOLTA ÖGONBLICK DÅ SVERIGES STÖRSTA PANSARBÅT, EN FRIVILLIG GÅFVA FRÅN FOLK TILL LAND, GLIDER AF STAPELN.
8. PANSARBÅTEN "SVERIGE" FLYTANDE.

Fotos för H. 8. D. af Hoffotograf Harry Lindbohm, Göteborg.

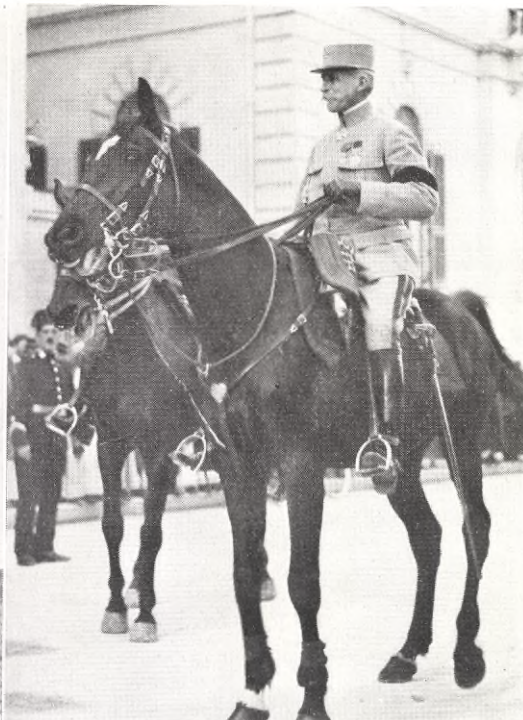
Text å sid. 499 och 508.

afskildning af en soldat

T. v. FÄLTMARSKALKEN SIR JOHN FRENCH, öfverbefälhafvare öfver de engelska trupperna i Frankrike, hvilka namn ofta förekommer i krigsnyheterna såsom afsändare af de engelska rapporterna från fronten. Efter en nyligen tagen ögonblicksfotografi.

Klisché: Bengt Sjöförsvarss.

T. h: GENERAL D'AMADE, öfverbefälhafvare öfver de franska trupperna i Egypten.

VÄRLDSKRIGET.

Världskrigets *trettionionde* vecka, hvarmed dess nionde månad går till ända, har utmärkt sig för fortsatta strider hufvudsakligen i Flandern och vid Dardanellerna, hvar till slutligen kommit en tysk framstöt på den nordligaste delen af tysk-ryska krisskådeplatsen.

I Flandern ha de allierade, som att vänta var, satt in alla sina krafter på återeröfringen af det under förra veckan förlorade. Att de härvid haft åtskillig framgång lär icke kunna ifrågasättas. Men tyskarne fortfara att påstå, det brohufvudena på vänstra kanalstranden, vid städerna Stenstraats och Het Sas, äro i deras händer och af dem befästas. Striderna här äro emellertid ingalunda ännu afslutade. Det synes bekräftadt, att tyskarne begagnat sig icke blott af stinkande gaser, merkaftan eller andra liknande parfymers, utan äfven af direkt kväfvande sådana, hvilka art ännu icke blifvit till fullo konstateradt. Att detta står i strid med den erkända folkkräften är otvifvelaktigt. Å andra sidan kan det väl knappast sägas, att det är någon större skillnad på, om krigsmördandet äger rum med tillhjälp af fasta kroppar eller med gasformiga. I intetdera fallet har det moderna kriget mycket kvar af den ridderliga karaktär, hviken man gärna är benägen tillerkänna äldre tiders strider man mot man och bröst mot bröst.

På öfriga delar af ostfronten fortgår efter allt att döma i hufvudsak samma blodiga, men resultatlösa på stället marsch, hvarvid man de senaste månaderna hunnit grundligt vänja sig.

Så mycket större intresse knyter sig till den stora landstigningsaktion från de förenade franska och engelska stridskrafternas sida vid Dardaneller-

sundet, hvar till förberedelser sedan åtskillig tid tillbaka pågått. Det uppgifves, att fransmännen fått sig anvisad den asiatiska, engelsmännen den europeiska sidan af sundet. Underrättelserna ha varit jämförelsevis knappa från London och Paris, men desto rikligare från turkisk sida, och hade Konstantinopel-rapporterna icke alltsedan Balkan-krigens dagar förvärvat sig ett stadgad anseende för opålitlighet för att icke använda ett starkare ord, kunde man lätt få föreställningen, att proklamerandet af sultanen som ghazi, d. ä. "segerrik kämpe i det heliga kriget", haft en betydelsefullare innebörd är den att i den muhammedanska världen upprätthålla förtroendet till hans vacklande valde. Säkert är, att en rasande strid pågår där nere allt sedan den 25 april och att landsättningen af trupper för att förvirra turkarne samtidigt igångsatts på ett stort antal ställen. På en del af dessa ha landsätt-

Efter fotografi.

EN GODMODIG ENGELSK ILLUSTRATION TILL REKRYTANSKAFNINGEN.

Klisché: Bengt Sjöförsvarss.

Efter fotografi.
 KYSKA SOLDATER EFTER EN HÅRD BATALJ. Ett sibiriskt regemente får förplånad under en hvilostund från skyttegrafvarna efter en blodig strid mot tyska trupper. Klök: Kem. A.-B. Bengt Sjöströmsparre, Sjöhm—Gbg.

ningarne gifvetvis ägt rum endast för skens skull och här är det väl företrädesvis turkarne kunnat häfda sig som segrare. Att de allierade emellertid lyckats få fast fot på Gallipolihalfön (europeiska sidan) bekräftas af icke-officiella telegram från Konstantinopel. Enligt en underrättelse från Paris skulle t. o. m. staden Gallipoli ha af dem intagits hvilket dock närmast dementerats från samma håll. Att de allierade samtidigt lidit fruktansvärda förluster, kan å andra sidan icke betvivlas, men var naturligtvis väntade. Det synes vara jämförelsevis väldiga truppstyrkor, som de allierade dirigerat åt detta håll; i tyska militärkretsar anslås de numera till icke mindre än 100,000 man. Som ett symptom på, att ställningen icke är den gynnsammaste

för turkarne får väl anses, än den den 30 April hitlända rapporten från Konstantinopel härrör från så lång tid tillbaka som den 28. Om förhållandenas utveckling den 29 och 30 ha inga andra underrättelser anlänt än det ofvannämnda Paris-telegrammet. Att söka närmare precisera det verkliga läget den 28 med tillhjälp af de hittills föreliggande motstridiga underrättelserna torde vara lönlös möda.

Från krigsskådeplatsen i nordvästra Ryssland meddelar det tyska högkvarteret, att tyskarnes föposter den 29 april med bred front uppnått järnvägslinien Dünaburg—Libau och att strider pågå vid Szavle. Ett ryskt anfall vid Kalvaria har tillbakavisats med svåra förluster för de anfallande.

På den rysk-österrikiska fronten ha inga förändringar inträdt.

En österrikisk undervattensbåt har lyckats sänka den franske pansarkryssaren Léon Gambetta, hvarvid större delen af dennes besättning omkom.

För den neutrala handeln ha växande svårigheter gifvit sig tillkänna, i det turkarne i Östersjön börjat kapa kollaster och engelsmännen numera synes ha beslutit sätta stopp för bomullstransporterna från Amerika, i det dessa — låt vara mot ersättning — kvarhållas i England. En nyhet är också, att engelsmännen tagit sig före att utöva en besvärande kontroll med neutrala länders utgående laster till transoceaniska länder. Sjöarten mellan Holland England har stoppats med anledning af utläggandet af ett nytt minfält.

Efter fotografi.
 EN FÖRTRÄFFLIG TYP FRÅN DE RYSKA SKYTTEGRAFVARNA I POLEN. Klök: Bengt Sjöströmsparre

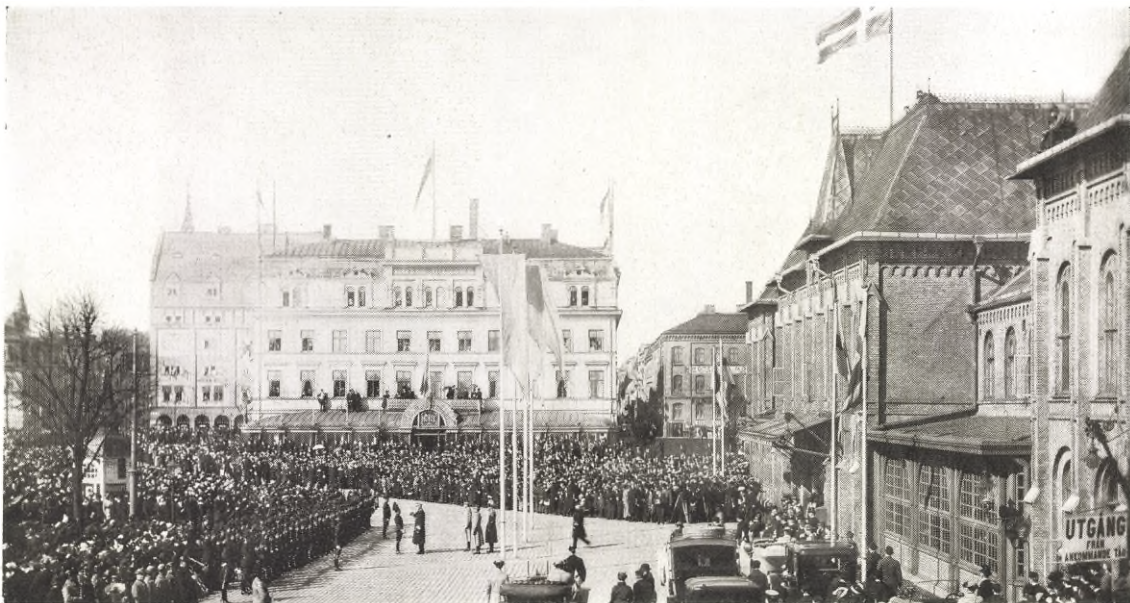

Foto: Lundström, Gbg. KUNINGEN, KRONPRINSPARET, PRINS VILHELM, HERTIGPARET AF VESTERGÖTLAND OCH PRINS EUGEN ANKOMMA D. 3 MAJ TILL GÖTEBORG och emottagas af oöfverskådliga jublande folkmassor.

Fortis. fr. sid. 499

utbringat ett af rungande hurrarop besvaradt lefve för konungen, framträdde ordföranden i pansarbåtsföreningen direktör Claes Virgin och lämnade en kortfattad redogörelse för pansarbåtsföreningens verksamhet närmast med hänsyn till byggandet af "Sverige".

Därpå tog konungen till orda:

"Det är med särskildt stor glädje och tillfredsställelse, som jag i dag infunnit mig här i Göteborg för att verkställa sjösättningen af det krigsfartyg, som en i vår historia enastående ofervillighet skänkt fosterlandet till ökad värd för dess frihet och själfständighet.

Genom denna nationalinsamling med rörande bidrag äfven från de minst bemedlade samhällsklasserna har den nu lefvande generationen af svenska män och kvinnor gifvit ett lysande föredöme af ofervillighet och varm fosterlandskärlek, hvars minne sent skall förblekna.

Stark och ljus är därför också den känsla af tacksamhet, som det är mig en kär plikt att i detta ögonblick uttala till alia dem, som bidragit till detta nya starka bevis på svenska folkets fasta vilja att af alla krafter stärka försvaret af ett älskadt fosterland."

Efter ännu några erkännamma ord till dem, som tagit befattning med fartygsbygget, gaf konungen genom en elektrisk ledning signal till sjösättningen. Pansarbåten satte sig i rörelse, gled ned för sta pelbadden och ut i vattnet, hälsad med stormande jubel af de oöfverskådliga folkskaror, som fyllde kajerna, stränderna och kringliggande höjder.

Då de kungliga efter aktens slut återvände till staden saluterades åter från pansarbåtarna på älfven. Fästprogrammet för den återstående delen af dagen upptog konsert i konserthuset, middag på Börsen samt galaöfreställning på Stora teatern.

* Svenska pansarbåtsföreningen, hvars namn är oupplösligt och ärofullt knutet till pansarbåten "Sverige", vår marins stoltaste fartyg, konstituerades i jan. 1912 i ändamål att oberoende af alla parti-

intressen genom insamlande af medel till en pansarbåt af den vid 1911 års riksdag beslutade F-typen åstadkomma en förstärkning af Sveriges pansarflotta. Som initiativtagare stod i första hand *civilingenjör David Bergman* samt därjämte *civilingenjörerna August Decker, Robert Dahlander, Sven Lübeck, Carl Meurling* och *Gustaf Richert*. Ett af dem utiärdadt upprop om en hela folket omfattande penninginsamling mottogs, som man torde erinra sig, med en öfverväldigande patriotisk hänförelse och en ofervillighet utan gräns.

Föreningen, som mött understöd inom alla befolkningslager och inom skilda politiska läger räknar 120,000 medlemmar och har i insamlade medel haft att förfoga öfver 16,123,234 kronor. Af denna väldiga summa jämte ränteaflastning haiva 13,450,000 kr. anslagits till den nu sjösatta pansarbåten "Sverige", 2,500,000 som bidrag till kostnaden för ytterligare tvänne pansarbåtar af F-typ samt 540,000 kr. till vedettbåtar med minsvepningsmateriel.

Pansarbåtsföreningens första styrelse utgjordes af justitierådet *Axel Borgström*, ordförande, häradshöfding *Ossian Berger*, ingenjör *David Bergman*, bankir *Carl Cervin*, direktör *Karl Herlitz*, häradshöfding *Gustaf Ribbing*, Uppsala, professor *J. Gust. Richert* och direktör *Claes Virgin*, verkställande direktör. Samma personer kvarstå alltjämt i styrelsen med undantag af häradshöfding *Berger* som afgått med döden och hvars plats icke återbesatts.

*

Pansarbåten "Sveriges" byggande, hvilket påbörjades i nov. 1912, har sedan dess pågått med en daglig arbetsstyrka af 2—300 man. Fartyget, som är den största pansarbåt, som hittills byggts inom landet, med ett displacement af c:a 7,000 ton, beräknas vara fullt färdigt i början af nästa år. "Sverige", som drifves med turbiner och beräknas komma att göra en fart af 22½ knop, skall bestyckas med 4 st. pansarbrytande 28 cms, 8 st. 15 cms och 6 st. 7,5 cms kanoner jämte smärre snabbskjutande maskinkanoner samt förses med torpedutskjutningsanordningar.

SVENSKA BILDER FÖR DAGEN. — FÖROLYCKAD SVENSK FLYGARE.

Som ett apropos till den ur mer än en synpunkt beklagliga händelsen vid Kockumska varvet, därvid en del mer eller mindre riksviktiga detaljrörelser till våra senaste undervattensbåtar — *Svärdfisken* och *Tumlaren* — bortförts af

en vid varivet anställd norsk ritare, meddela vi med vederbörligt tillstånd en bild af de två båtarna.

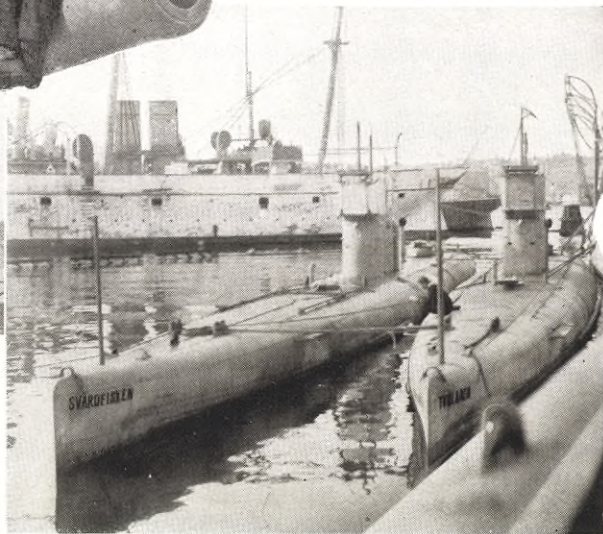
Om händelsen i och för sig vilja vi icke uttala mer än den undran om icke själva utförandet af stölden var alltför påtagligt klumpigt för att vara brottsligt i vidare mening än hvarje stöld.

”MANDOM, MOD OCH MORSKE MÄN”. — En grupp A-klassare. Amatörfoto. A. Jonason.

En fruktansvärd flygolycka inträffade den 1 maj på Malmsslätt i det att löjtnant Carl Silow med löjtnant Gustaf De la Gardie som passagerare under en af dem företagen flygtur störtade ned från en anseelig höjd. I fallet mot marken blef biplanet betydligt ramponerad, och de båda flygarna, som efter att först hafva blifvit illa klämda vid karosseriets sammanbrytning slungats ur maskinen och delvis kommit under densamma voro båda svårt skadade. De sårade fördes för erhållande af vård till Linköpings lasarett, där emellertid löjtnant Silow, som rätt svåra inre skador, inom kort africk med döden. Löjtnant De la Gardie, som utom ben- och armskador äfven fått huvudet illa åtzgränget befinner sig, efter hvad man anser sig kunna hoppas, utom fara och har förts till Malmö för att här af specialist erhålla vård för sina svåra knäskador. Angående anledningen till olycka föreligger olika uppgifter. Enligt en version skulle löjtnant Silow vid nedstignandet i en vol piqué hafva tagit till spiralen så snått, ett han förlorat herraväldet öfver maskinen.

Löjtnant Carl Elis Silow, som var född 1879 hade fått sin militära utbildning vid Älfsborgs regemente, där han blef löjtnant 1906. När intresset för flygkonsten från Kontinenten nådde äfven vårt land, var löjtnant S., en af dem, som först och starkast greps därpå. Genom studier dels i vårt eget land dels utrikes förvärfvade han sig grundliga fackinsikter och befästade efter hand genom en rad vackra flygningar sitt anseende som en synnerligen framstående, djärf och kallblodig flygare och ansågs som vårt flygvapens främsta förmåga.

Amatörfotograf

Källa: Bengt Sjöfversparre

”SVÄRDFISKEN” OCH ”TUMLAREN”, de nya nederländska undervattensbåtarna från Kockums varf, till hvilka en del ritningar väckt ett visst obehörigt intresse.

Vidst. bild: EN TYSK MATROS BEGRAFVES I SVERIGE. Liket hade slutit i land vid Ljungholmen där det upptogs och fördes till Gravarne. Här anskaffades kista och tysk flagga och ägde begrafning rum under stort deltagande från allmänheten i Landbergers kyrkogård d 25 april.

LÖJTNANT CARL SILOW †. Förolyckad vid en flygning d Malmsslätt den 1 maj. — Efter ett senaste porträtt af Hoffograf Swensson, Linköping.

Amatörfoto. D. Samuelson, Smögen.

Källa: Bengt Sjöfversparre

SKANDINAVISKA DELEGERADE VID KVINNOKONGRESSEN I HAAG.

GRUPP AF DELEGERADE PÅ VÄG TILL KONGRESSEN SAMLADE I KÖPENHAMN.
 Vi namnteckna: Frk. Elsie Hansen, Köpenhamn (1); fru Elin Wägner, Sthlm (2); frk. Em. Fogelclou (3); friherrinnan Ellen Palmstierna (4); fru Astrid Stampa-Fedderson, Köpenhamn (5); frk. Math. Widegren, Sthlm (6); fru Anna Holm, Näs (7).

Den sedan länge bebadade kvinnliga Fredskonferensen i Haag tog den 28 april sin början under ordförandeskap af miss Jane Adams en af den amerikanska kvinnorörelsens främsta representanter. Mötesförhandlingarne togo i stort sedt ett lugnt förlopp och de hållna anförandena utmärktes, med några undantag, af stor besinningsfullhet, hvilket nog i icke ringa mån torde ha berott på att en del brännbara ämnen t. ex. diskussion om de orsaker som framkallat världskriget bannlysts från programmet. Kongressen räknade deltagare från de flesta såväl krigsförande som neutrala länder. De franska kvinnorna hade dock icke sändt något ombud. Den svenska kvinnovärlden representerades af grevinnan Anna Ruuth, fruarna Anna Holm, Elin Wägner, frih. Ellen Palmstierna, teol. kand. Emilia Fogelclou, frökn. Anna Kleman, Anna Lindhagen och Mathilda Widegren m. fl.

KARIN GRENANDER, en dotter till den kände svenske arkitekten i Berlin, professor Alfred Grenander. Den unga damen har utbildat sig inom den tyska sjukvården och är nyligen befordrad till Röda-Kors-syster för att sedan som öfversköterska tjänstgöra vid tyskt sjukhus i Lodz (Polen)

HVAR 8 DAG

Foto. Cöster, Landskrona.

SKÅNSKA GYMNASTIKFESTEN I LANDSKRONA D. 24—25 APRIL. Text å sid. 512.

DÄR STRIDERNA STÅ HETAST.

Till illustr. å sid. 501.

Årets förstamajdemonstration i hufvustaden hade inte lockat mer än knappt 8.000 deltagare, ett bevis om något på att denna institution på sistone kommit allt mer ur ropet som kampmedel. Utom det sedvanliga på röda fanor och från talarstolar demonstrerade socialistiska programmet förekom äfven denna gång en demonstration emot kriget. Svenska freds- och skiljedomsföreningen deltog af denna anledning i tåget och inledde detsamma med en originell och vacker trupp af unga hvitklädda flickor, bärande palmblad. Öfver de ungas huvuden svajade en fana med inskriften: "Frid på jorden".

Vidstående bild:
UZSOKPASSET I KARPATERRA, om
hvilket de hetaste striderna mellan ryska
och tysk-österrikiska jättehärar stå

DE MÅNGOMTALDA
WOEVRE-FÄLTEN I
NORDOSTLIGA
FRANKRIKE, där ut-
omordentligt blodiga ar-
tilleristrider utkämpats.

Till bild å sid. 500.

Disponenten dr Hjalmar Lundbohm i Kiruna blef på sin 60-årsdag den 25 april föremål för den mest storslagna hyllning med uppvaktningar af Kiruna- och Luossavaara-bolagets tjänstemän, deputationer för styrelser, nämnder och råd inom Kiruna municipalsamhälle, järnvägsmännen, poliskåren, handverksföreningen, skytte- och idrottsföreningarne, skolungdomen m. fl. Äfven lapparne hade sändt en deputation.

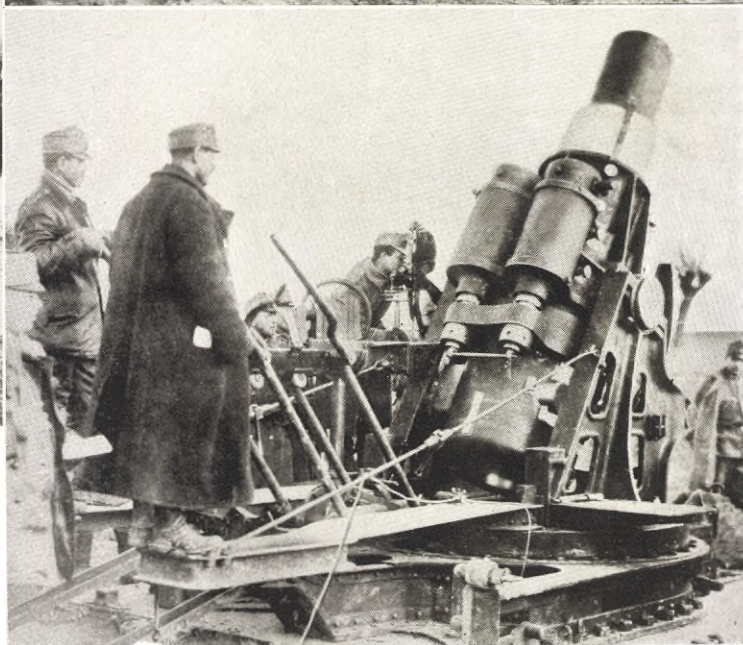

Efter fotografier af

DE OMSTRIDDA, BETYDANDE COMBRESHÖJDERNA VID VERDUN.

Källa: Högst 20/10/1914

Öfversta bilden: TYSK JÄGARBATALJON VID PRUDZISZKI.

Därunder: POLSKT LEGIONÄRKAVALERI.

Vidstående: EN AF DE JÄTTESTORA ÖSTERRIKISKA SKODA-MÖRSARNE, hvilka varit till utomordentlig nytta äfven för tyskarne på västfronten.

Efter fotografier.

Äfven enligt fotografier.

Text till bild å sid. 510.

En större och synnerligen lyckad gymnastikfest ägde den 24 och 25 april rum i Landskrona i därvarande husarregementes för ändamålet upplåtta präktiga gymnastiksal. I uppvisningen deltog ett stort antal föreningar tillhörande Skånska gymnastikförbundet.

På förekommen anledning meddelas att **Hvar 8 Dags Redaktion icke träffat något aftal med öfriga tidningar angående gemensamma priser för aktuella fotografier.**

Resultatet af vår lilla **prisfråga** kommer efter avslutad granskning af det vidlyftiga svarsmaterielet att meddelas i — om möjligt — nästa n:r.

Till följe det utomordentligt rika och högaktuella in- och utländska illustrationsmaterielet för veckan ha vi nödgats låta såväl **Veckans Porträttgalleri** som en **berättelse** stå öfver.

REDAKTIONEN.

INNEHÅLL

Kommandörkapten Hans Ericson (biografi och hans desperträtt.) — Pansarbåt.n Sveriges sjösättning. — Svenska pansarbåtsföreningen. — Flygolyckan på M. lmslätt. — Livigt i gen af Göteborgs handelsinstituts nybyggnad — Kvinnliga fredskongressen i Haug. — Världskriget — Bilder till svenska dagskrönikan. — Brokigt utomlandsnytt.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

#. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.